

Arbeidsmarkedet nå – februar 2021

«Arbeidsmarkedet nå» er et månedlig notat fra Analyseseksjonen i Arbeids- og velferdsdirektoratet.

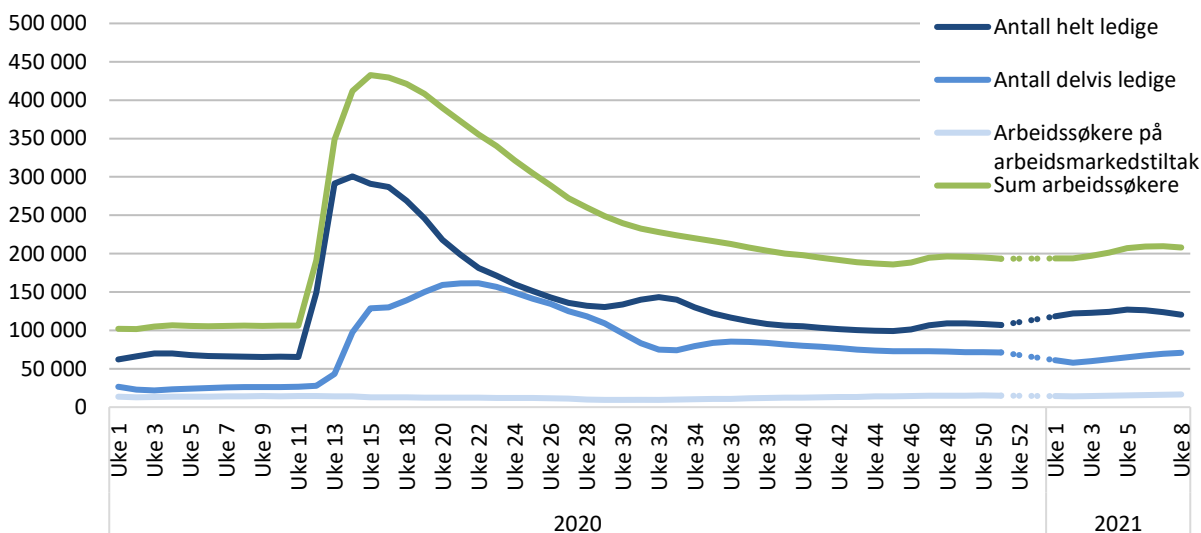
Notatet er skrevet av Kristian Myklathun, Kristian.Myklathun@nav.no, 25.februar 2021.

6 500 flere arbeidssøkere registrert hos NAV

Antallet arbeidssøkere registrert hos NAV har økt i februar (figur 1). Mesteparten av økningen fant sted fra uke 4 til uke 6. Den siste uken har antallet arbeidssøkere gått ned for første gang i år. Siden januar har antallet helt ledige gått ned med 3 500 personer, mens antallet arbeidssøkere på tiltak har gått opp med 1 700, slik at summen av helt ledige og arbeidssøkere på tiltak (bruttoledigheten) har gått ned med 1 800 personer. Antallet delvis ledige har derimot gått opp med 8 300 personer. Dermed har antallet arbeidssøkere registrert hos NAV økt med 6 500 fra januar til februar. Disse tallene er ikke sesongjustert.

Ved utgangen av februar var 137 100 personer registrert som helt ledige eller arbeidssøkere på tiltak hos NAV. Det utgjorde 4,8 prosent av arbeidsstyrken. I tillegg var 70 900 personer registrert som delvis ledige, eller 2,5 prosent av arbeidsstyrken. Til sammen var 207 900 personer registrert som arbeidssøkere hos NAV, noe som tilsvarer 7,3 prosent av arbeidsstyrken.

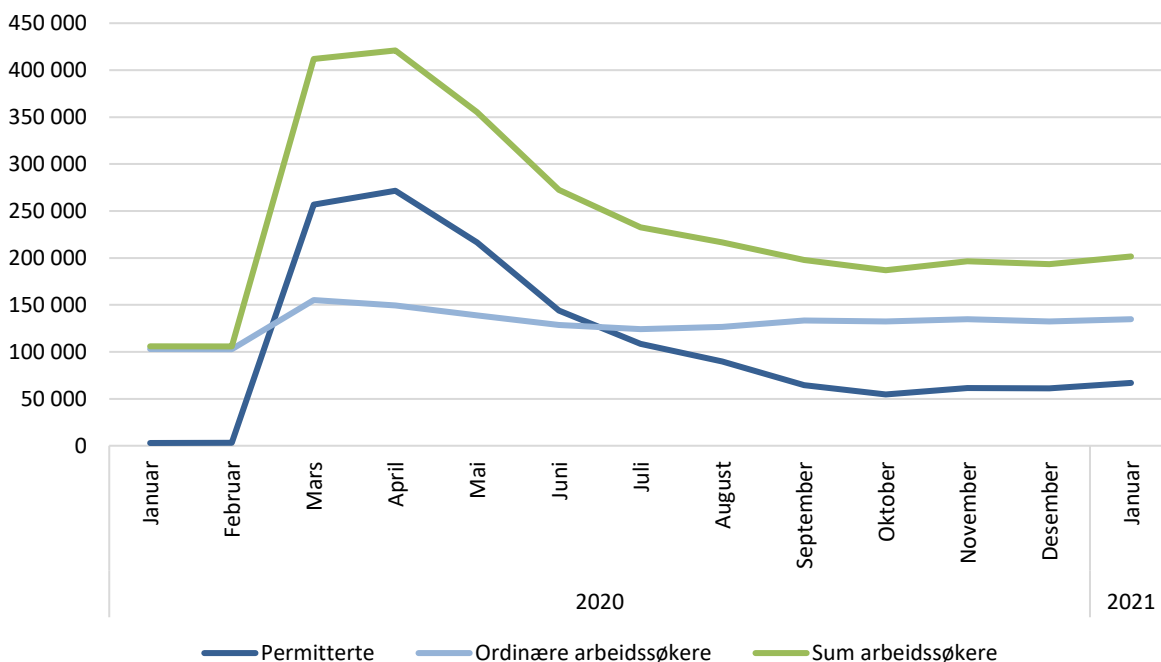
Figur 1. Antall registrerte helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere på tiltak per uke. 2020 og uke 1 – 8 2021

Kilde: NAV

Siden begynnelsen av koronakrisen har utviklingen i antallet arbeidssøkere registrert hos NAV i stor grad vært drevet av utviklingen i antallet permitterte (figur 2). Antallet permitterte har gått opp med 6 500 personer fra januar til februar, noe som tilsvarer økningen i antallet arbeidssøkere. Den største økningen her var fra uke 4 til 5. Den siste uken har antallet permitterte gått ned med 1 100 personer. 37 800 av de som er registrert som helt ledige er permitterte. Det samme gjelder for 35 300 av de delvis ledige. Til sammen er 2,6 prosent av arbeidsstyrken permittert. Antallet ordinære arbeidssøkere, det vil si de som ikke er permitterte, var i februar på 134 700, eller 4,8 prosent av arbeidsstyrken. Antallet ordinære arbeidssøkere er uendret denne måneden, etter en økning på 2 400 personer forrige måned. Antallet ordinære arbeidssøkere har endret seg forholdsvis lite siden september.

Figur 2. Antall arbeidssøkere fordelt på permitterte og ordinære (ikke-permitterte) arbeidssøkere. Januar 2020 – februar 2021

Kilde: NAV

I februar ble det registrert 31 600 nye arbeidssøkere hos NAV. Dette tilsvarer 1 600 nye arbeidssøkere per virkedag, mot 1 400 i januar. De som oppgir permittering som årsak til at de registrerer seg utgjør nå 55 prosent av de nye arbeidssøkerne, mot 45 prosent i januar. De som har mistet jobben utgjør 16 prosent, mot 21 prosent forrige måned. I januar var det flest nye arbeidssøkere med bakgrunn fra varehandel (8 200) og overnattings- og serveringsvirksomhet (2 900).

Utviklingen i norsk økonomi

Sesongjusterte månedstall fra nasjonalregnskapet viser at bruttonasjonalprodukt (BNP) for Fastlands-Norge gikk opp med 1 prosent fra november til desember, etter en nedgang på 0,6 prosent

måneden før. Fjerde kvartal endte i en økning på 1,9 prosent fra kvartalet før, og var dermed 1,3 prosent lavere enn samme periode året før. For 2020 som helhet gikk fastlands-BNP ned med 2,5 prosent. Oppgangen i desember skyldes økning i kraftproduksjon, fiske og akvakultur, melder SSB.

Husholdningenes konsum var uendret i desember, og gikk dermed ned 0,1 prosent i fjerde kvartal. Både vare- og tjenestekonsumet økte noe i fjerde kvartal. Konsum knyttet til overnattings- og serveringssteder gikk ned med 14 prosent i fjerde kvartal, etter en oppgang på 67,9 prosent i tredje kvartal. Dette må ses i sammenheng med innstramningene i smittevernstiltak som ble iverksatt i fjerde kvartal.

Bruttoinvesteringene i fast realkapital økte 0,9 prosent i fjerde kvartal. Det innebærer en nedgang på 3,9 prosent for 2020. I fjerde kvartal er det særlig en økning i bruttoinvesteringer i bolig og andre tjenester som driver oppgangen, mens en nedgang i investeringer i offentlig forvaltning trekker veksten ned.

Eksport av varer og tjenester gikk opp med 1,8 prosent i fjerde kvartal, mens samlet import gikk opp med 0,3 prosent. Økningen i eksport skyldes hovedsakelig en oppgang i eksport av tjenester og tradisjonelle varer, mens en nedgang i eksporten av skip, plattformer og fly trekker ned eksportveksten noe. For 2020 som helhet går eksporten ned med 0,9 prosent, mens importen går ned med 12,2 prosent. Det meste av nedgangen i eksporten skyldes en nedgang i tjenesteeksporten, men det er også en betydelig nedgang både for tradisjonelle varer og for skip, plattformer og fly. Eksporten av råolje og naturgass økte derimot betydelig i 2020, noe som ifølge SSB må ses i sammenheng med åpningen av Johan Sverdrup-feltet høsten 2019.

Antallet sysselsatte personer økte med 0,7 prosent i fjerde kvartal. For 2020 sett under ett gikk antall sysselsatte personer ned med 1,3 prosent. Antall sysselsatte gikk mest ned i næringene som ble hardest rammet av smittevernstiltakene gjennom året, spesielt overnattings- og serveringsvirksomhet og forretningsmessig tjenesteyting.

Utviklingen i internasjonal økonomi

De fleste av Norges handelspartnere opplevde i første halvdel av 2020 en nedgang i den økonomiske aktiviteten som er uten sidestykke i moderne tid. I tredje kvartal så vi en kraftig rekyl i de fleste land. Nye smittebølger av koronaviruset fra høsten av har derimot nok en gang satt en demper på økonomien i mange land. Til tross for at restriktive smittevernstiltak ble iverksatt i fjerde kvartal, førte det ikke til en stor nedgang i økonomisk aktivitet, lik det vi så i vår.

BNP i eurosonen gikk ned 0,6 prosent i fjerde kvartal, etter en økning på 12,4 prosent i tredje kvartal, ifølge foreløpige tall fra Eurostat. Årsveksten i eurosonen er estimert til -6,8 prosent for 2020. Utviklingen i fjerde kvartal var ulik innad i eurosonen. Blant landene med tilgjengelige tall, er nedgangen i fjerde kvartal størst i Østerrike, med -4,3 prosent, mens oppgangen er størst i Kypros, med 1,4 prosent. Arbeidsledigheten i eurosonen nådde en topp på 8,7 prosent i juli, og har gått noe ned siden da. I desember arbeidsledigheten på 8,3 prosent, uendret fra november. Til sammenligning var den 7,4 prosent i desember året før.

I Storbritannia gikk økonomien bedre enn man kunne vente i fjerde kvartal, med en vekst på 1 prosent fra tredje kvartal, viser foreløpige tall fra Office for National Statistics. Reviderte tall viser også at tredjekvartalsveksten var 0,6 prosentpoeng høyere enn tidligere estimert for tredje kvartal. For hele 2020 er det nå estimert en nedgang på 9,9 prosent. I fjerde kvartal ble økonomien løftet av spesielt tjenester, bygg- og anleggsaktivitet, og en økning i offentlig forbruk.

Også i USA er det en økning i økonomisk aktivitet i fjerde kvartal. BNP-veksten i fjerde kvartal var på 1 prosent, ifølge tall fra Bureau of Economic Analysis. Det gir en årsvekst på -3,5 prosent i 2020. Økningen i BNP i fjerde kvartal skyldes i hovedsak en økning i eksport, investering i fast realkapital og privat konsum. Arbeidsledigheten i USA økte kraftig som følge av koronakrisen. I april var ledigheten på hele 14,8 prosent. Det er ikke registrert høyere ledighet siden målingene begynte i 1948. Siden april har det vært en jevn nedgang i arbeidsledigheten, og i januar var ledigheten på 6,3 prosent. Også sysselsettingen falt kraftig i vår. Gjenopphenting her har vært noe seigere, og det er lite endring siden oktober. Det betyr at sysselsettingsnivået fremdeles er langt lavere enn normale nivåer.

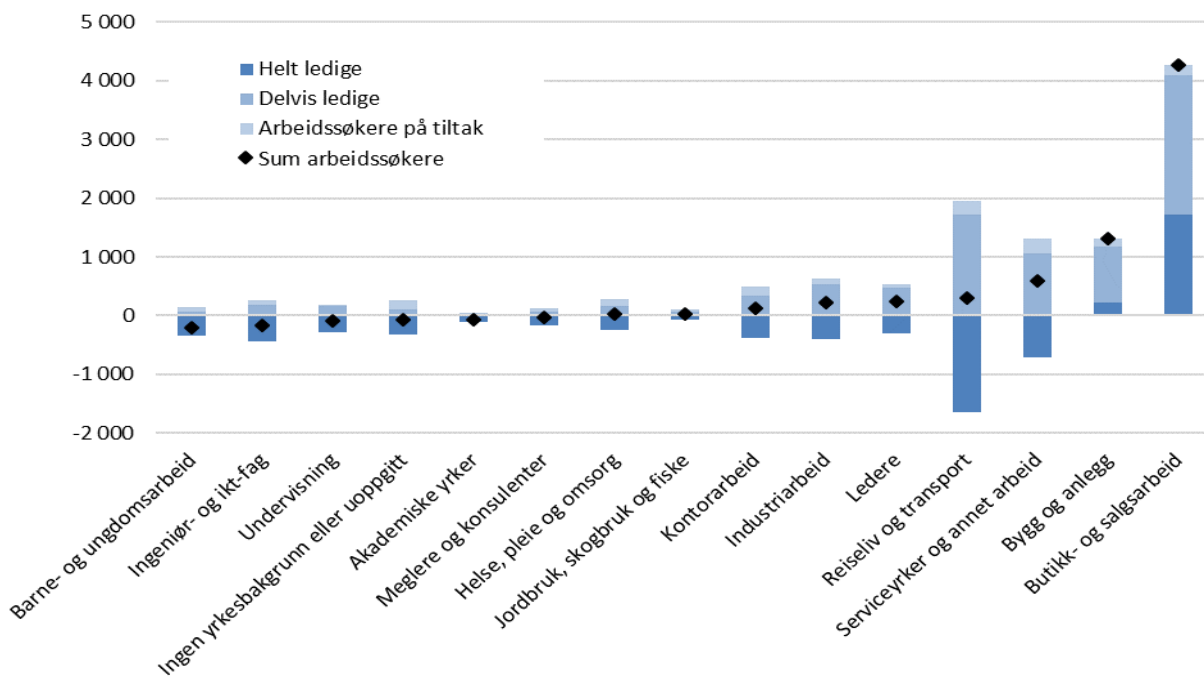
Størst økning i antall arbeidssøkere innen butikk- og salgsarbeid

Den siste måneden har antallet arbeidssøkere registrert hos NAV, det vil si summen av helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere på tiltak, gått opp i de fleste yrkesgrupper. Størst er økningen innenfor butikk- og salgsarbeid (4 300) og bygg og anlegg (1 300). Antallet arbeidssøkere gikk mest ned innenfor barne- og ungdomsarbeid (-200) (figur 3).

Bruttoledigheten, det vil si summen av helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, har gått ned i de fleste grupper. Den største endringen kommer derimot i form av en oppgang innenfor butikk- og salgsarbeid (1 900), mens den største nedgangen er innenfor reiseliv og transport (-1 400). Antall delvis ledige går opp i alle yrkesgrupper, og mest innenfor nettopp butikk- og salgsarbeid (2 400) og reiseliv og transport (1 700).

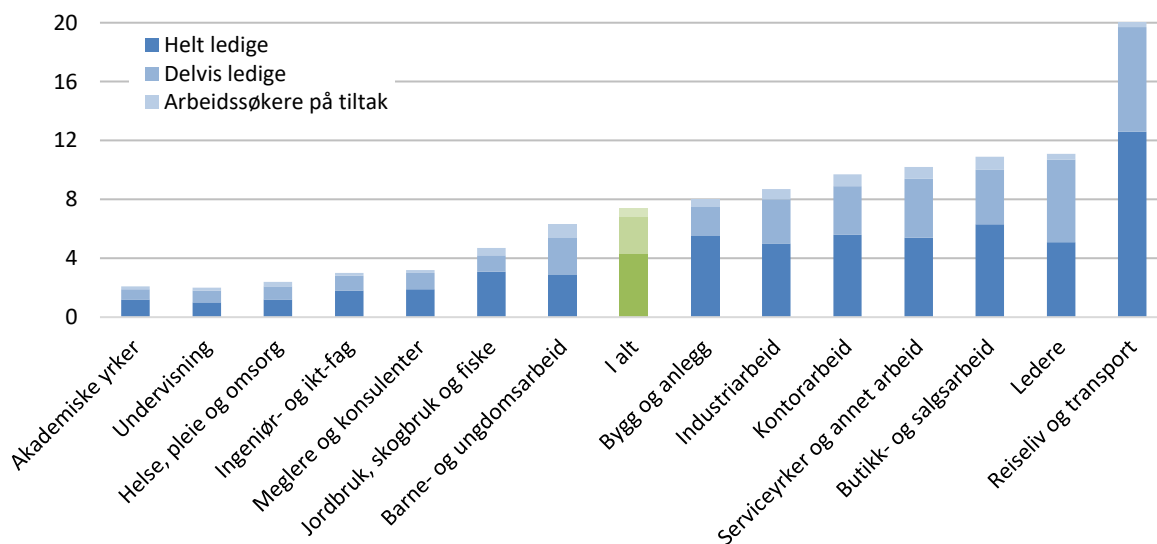
Reiseliv og transport var yrkesgruppen med høyest bruttoledighet i februar, med 13,6 prosent av arbeidsstyrken (figur 4). Antall arbeidssøkere som andel av arbeidsstyrken var også størst innen reiseliv og transport, med 20,7 prosent. Undervisning hadde lavest bruttoledighet i februar, med 1,2 prosent, og hadde sammen med akademiske yrker også lavest andel arbeidssøkere, med 2,0 prosent av arbeidsstyrken.

Figur 3. Endring i antall arbeidssøkere, fordelt på helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere på tiltak. Etter yrkesbakgrunn. Fra januar til februar, 2021

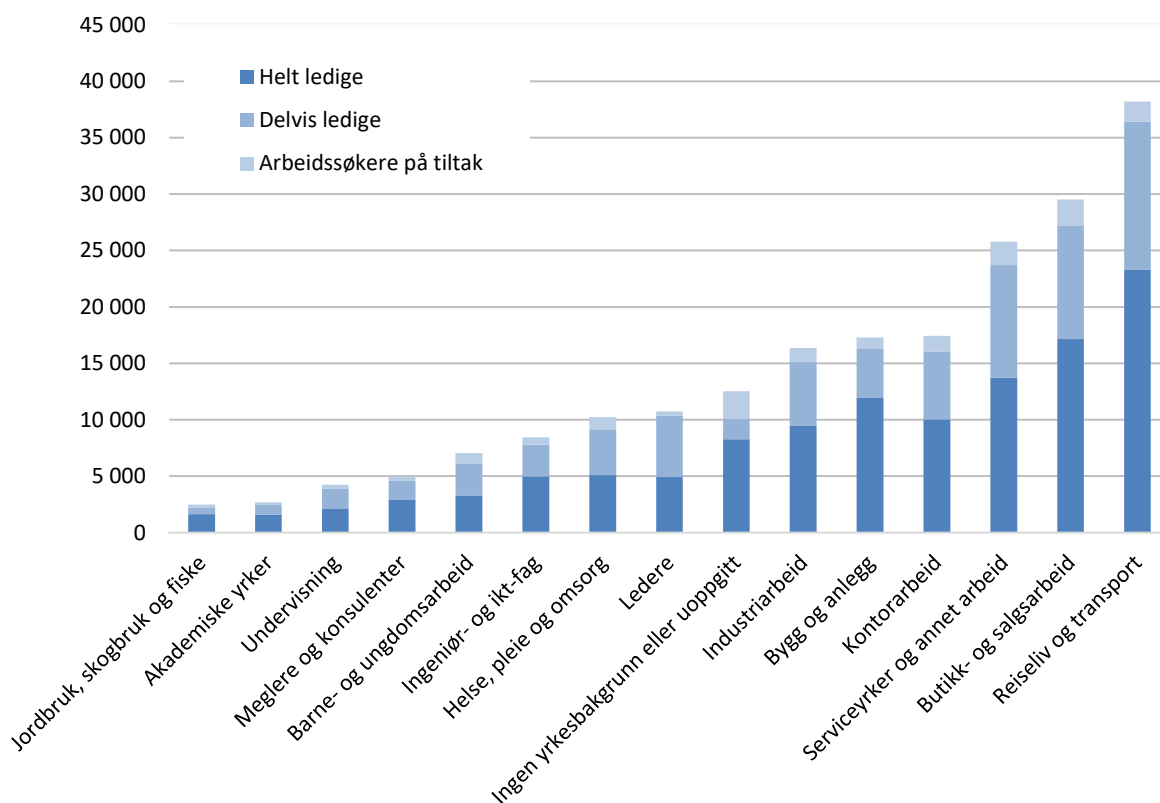
Kilde: NAV

Figur 4. Andel av arbeidsstyrken registrert som helt ledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis ledige hos NAV. Etter yrkesbakgrunn. Februar 2021

Kilde: NAV

Figur 5. Antall personer registrert som helt ledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis ledige hos NAV. Etter yrkesbakgrunn. Februar 2021

Kilde: NAV

Reiseliv og transport

Personer med bakgrunn i reiseliv og transport utgjør den største yrkesgruppen blant arbeidssøkerne i februar (figur 5). Ved utgangen av februar var 38 200 personer i denne yrkesgruppen registrert som helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak. Dette er 300 flere enn i januar. Økningen i februar var størst blant førere av transportmidler, med 300 flere arbeidssøkere.

Butikk- og salgsarbeid

Personer med bakgrunn fra butikk- og salgsarbeid utgjør den nest største yrkesgruppen blant arbeidssøkerne. Ved utgangen av februar var 29 500 personer med denne yrkesbakgrunnen registrert som helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak, noe som utgjør 10,9 prosent av arbeidsstyrken. Antallet butikkmedarbeidere som er registrert som arbeidssøkere økte med 2 700 personer fra januar til februar, mens antallet arbeidssøkere med bakgrunn fra annet salgsarbeid økte med 1 500 personer.

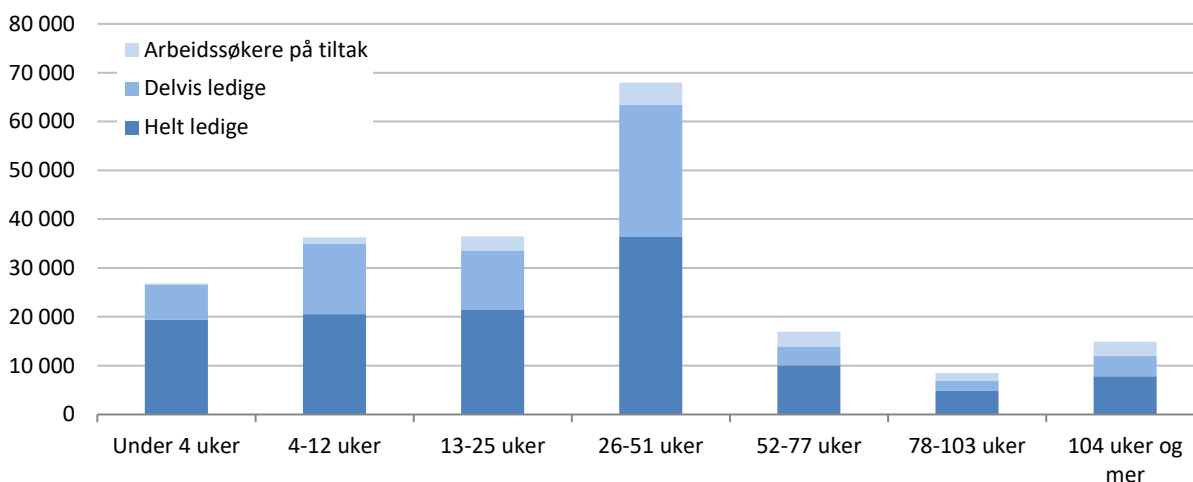
Serviceyrker og annet arbeid

Ved utgangen av februar var 25 800 personer med denne yrkesbakgrunnen registrert som helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak, noe som utgjør 10,2 prosent av arbeidsstyrken. Antallet arbeidssøkere med denne yrkesbakgrunnen har økt med 600 fra januar til februar. Det var yrker innenfor velvære og renhold som hadde de største økningene, begge med 200 flere arbeidssøkere enn i januar.

Mer enn 108 000 langtidsarbeidssøkere

108 300 personer har nå vært arbeidssøkere i mer enn et halvt år. Størstedelen av disse har vært registrert i 26-51 uker, og er med andre ord personer som ble arbeidssøkere etter at koronakrisen startet i mars i fjor. I mars og april i år må vi derfor regne med en stor økning i gruppen som har vært arbeidssøkere i mer enn ett år. Fra januar til februar er det antall arbeidssøkere med en varighet på 13-25 uker som har økt mest, med 9 700 personer. Antallet arbeidssøkere har gått mest ned blant dem med varighet under fire uker, og nedgangen er størst blant de helt ledige.

Figur 6. Antall arbeidssøkere fordelt på arbeidssøkerstatus og arbeidssøkervarighet. Februar 2021

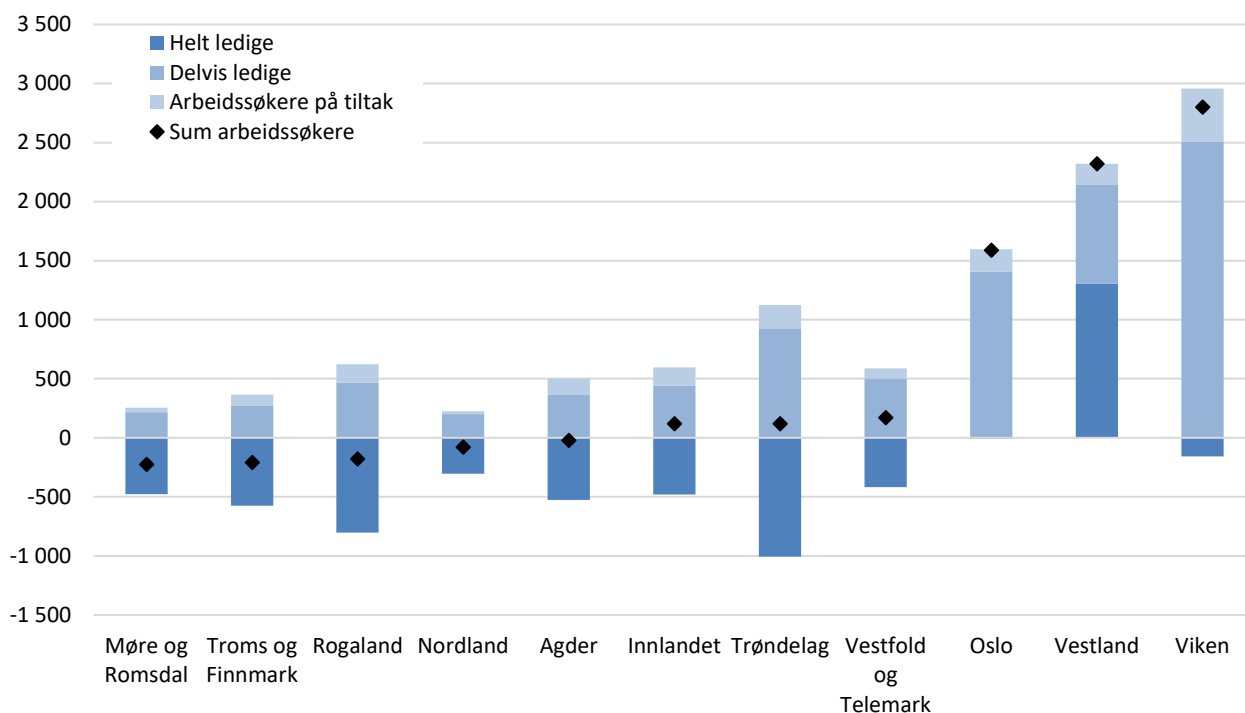
Kilde: NAV

Smitteutbrudd gir regionale forskjeller

Utviklingen i antallet arbeidssøkere den siste måneden har i stor grad fulgt smittesituasjonen. Smitteutbrudd med påfølgende innstramminger har gitt stor økning i antall arbeidssøkere i Vestland, Viken og Oslo, mens antallet arbeidssøkere har falt med 200 personer i de andre fylkene samlet. Bruttoledigheten, det vil si summen av helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, har gått ned i de fleste fylker den siste måneden, men den største endringen er en økning på 1 500 i Vestland. Antallet delvis ledige øker i alle fylker, og økningen er størst i Viken (2 500) og i Oslo (1 400) (figur 7).

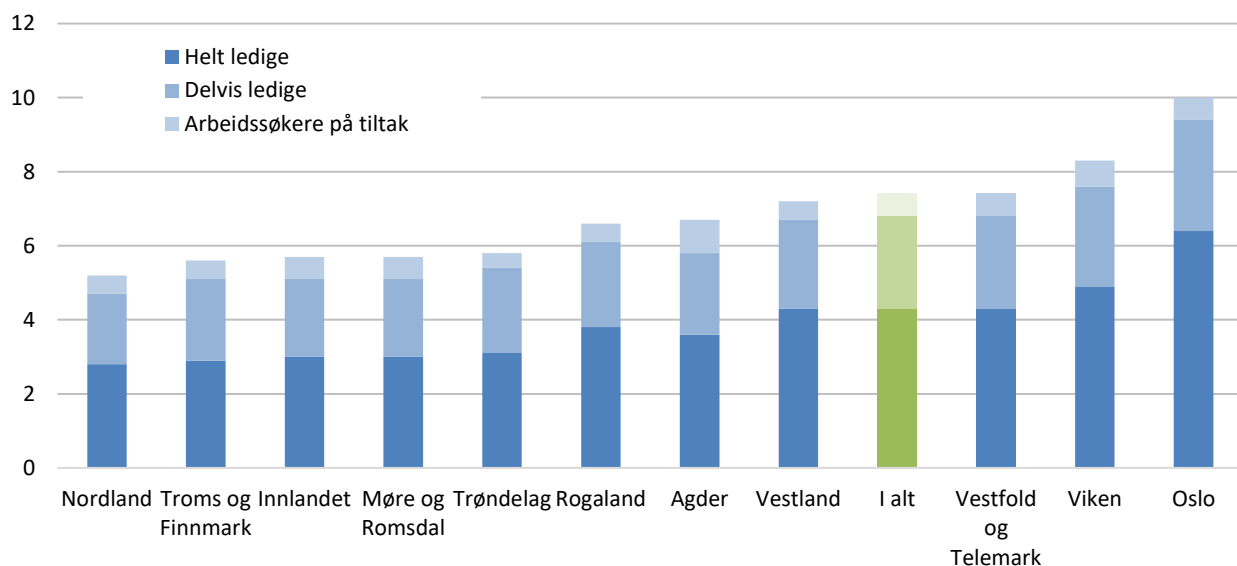
Det er betydelige forskjeller i andel arbeidssøkere i de ulike fylkene. I Oslo var 10,0 prosent av arbeidsstyrken registrert som arbeidssøkere ved utgangen av februar, mens andelen var lavest i Nordland, med 5,1 prosent (figur 8).

Figur 7. Endring i antall arbeidssøkere, fordelt på helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere på tiltak. Etter fylke. Fra januar til februar 2021

Kilde: NAV

Figur 8. Andel av arbeidsstyrken registrert som helt ledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis ledige hos NAV. Etter fylke. Februar 2021

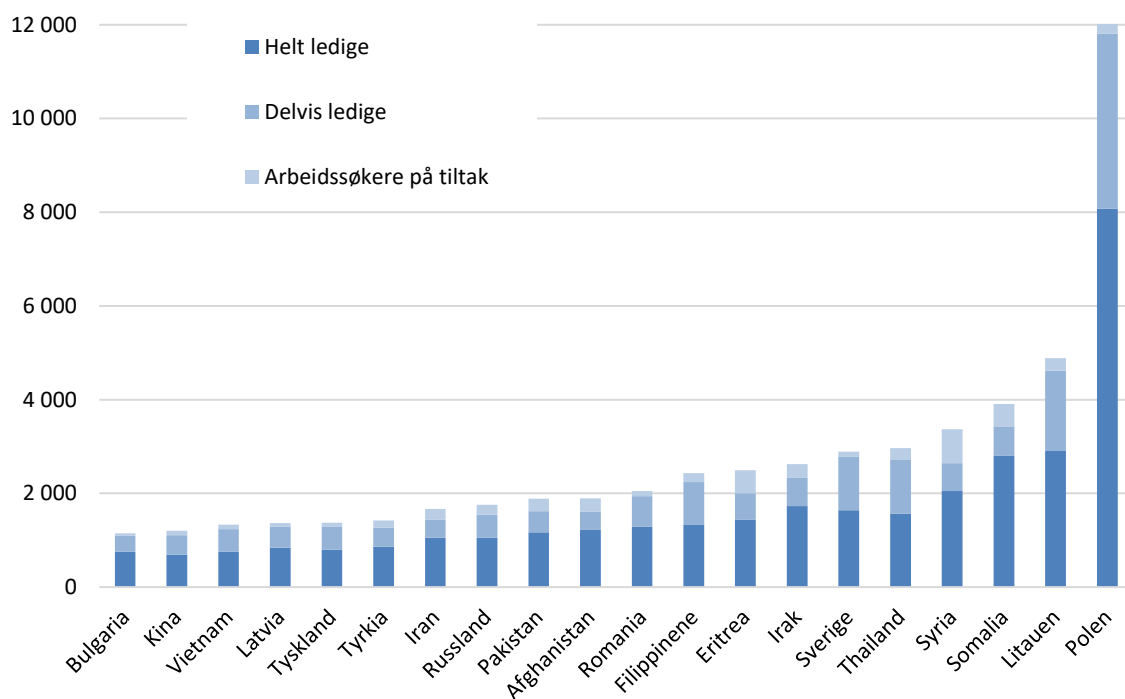

Kilde: NAV

Ledigheten blant innvandrere

Av de som var helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak ved utgangen av februar var 87 700 personer, eller 42,2 prosent, innvandrere. Figur 9 viser de 20 fødelandene hvor flest innvandrere kommer fra. Personer fra disse 20 landene utgjorde 63 prosent av innvandrerne som var registrert som arbeidssøkere hos NAV. Ved utgangen av februar var Polen (12 400), Litauen (4 900) og Somalia (3 900) de tre vanligste landbakgrunnen blant innvandrere som var registrert som arbeidssøkere.

Figur 9. Antall innvandrere registrert som helt ledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis ledige hos NAV, etter fødeland. De 20 vanligste fødelandene er vist. Februar 2021

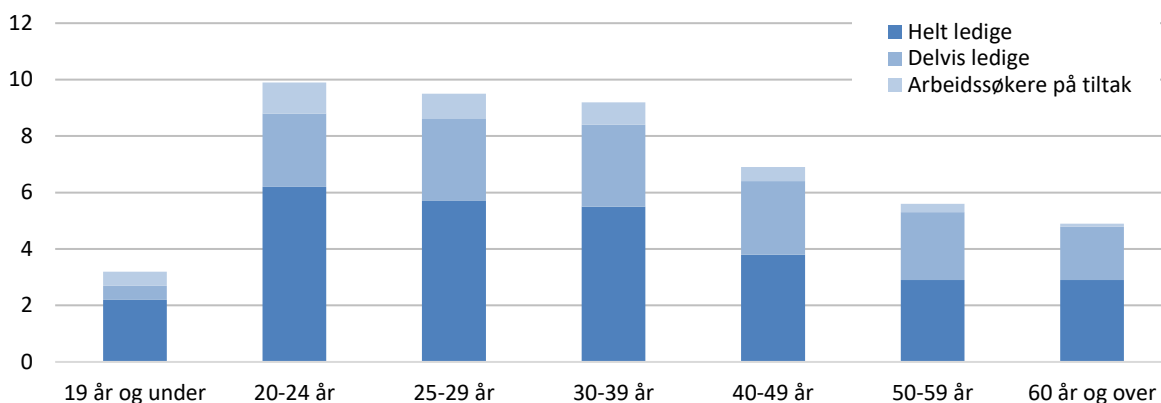

Kilde: NAV

Høyest andel arbeidssøkere blant de mellom 20 og 24 år

Antallet arbeidssøkere økte i alle aldersgrupper fra januar til februar. Den prosentvise økningen var størst blant de under 20 år, og de mellom 20 og 24 år, med henholdsvis 8 og 5 prosent flere arbeidssøkere enn i januar. Andelen arbeidssøkere er høyest i aldersgruppen 20-24 år med 9,9 prosent av arbeidsstyrken, fulgt av aldersgruppen 25-29 år med 9,6 prosent av arbeidsstyrken (figur 10). Andelen arbeidssøkere er lavest for de under 20 år, med 3,1 prosent av arbeidsstyrken. Bruttoledigheten gikk opp i de yngste og de eldste aldersgruppene i februar, men gikk ellers ned. Antallet delvis ledige gikk opp i alle aldersgrupper.

Figur 10. Andel av arbeidsstyrken registrert som helt ledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis ledige hos NAV. Etter alder. Februar 2021

Kilde: NAV

Fortsatt god etterspørsel etter arbeidskraft

I løpet av februar ble det registrert 47 300 nye stillinger på arbeidsplassen.no. Det var flest nye utlysninger innen helse, pleie og omsorg (12 500), ingeniør- og ikt-fag (5 200) samt bygg og anlegg (3 900). På grunn av feil i publisert statistikk for ledige stillinger for 2020 er tallene ikke direkte sammenlignbare med februar 2020, men justert for bruddet er det litt flere ledige stillinger i år enn i fjor (se spesielle forhold). Etterspørselen etter arbeidskraft er med andre ord fortsatt ganske høy, til tross for korona. Men det er stor forskjell mellom ulike næringer.

Spesielle forhold

Ledige stillinger

NAV har oppdaget at publisert statistikk for ledige stillinger for 2020 er for lav. Statistikk er korrigert fra og med januar 2021. For februar 2020 viser publisert statistikk 41 400 nye stillinger, mens det korrekte tallet er om lag 47 000 stillinger. Det vil si at estimert endring fra februar 2020 til februar 2021 med 47 310 stillinger er

- om lag 300 flere stillinger
- 16 flere stillinger per virkedag
- 1 prosent flere per virkedag

NAV har valgt å «*» ut «Endring fra i fjor per virkedag. Prosent» i tabellene som inneholder stillinger.

Nærmere om feilen: NAV vedlikeholder stillingsdatabasen Arbeidsplassen.no. Denne omfatter stillinger fra samarbeidspartnere, stillinger som arbeidsgivere registrerer selv elektronisk eller manuelt, og stillinger som meldes til NAV på andre måter. Databasen omfatter stillingsannonser med en, flere eller ukjent antall stillinger i annonsen. For stillingsannonser med ukjent antall stillinger har NAV fram til 2019 for statistikk lagt inn at dette er to stillinger, basert på analyser av antall stillinger per annonse der det er kjent. I forbindelse med IT-endringer i NAV har dette tallet

feilaktig blitt satt til en i 2020. Feilen omfattet ikke stillinger i kategorien «Meldt til NAV». Feilen er korrigert fra og med januar 2021. Ved sammenlikning med tidligere publisert statistikk må man ta hensyn til feilen. NAV vil publisere estimat for feilen per måned i 2020 senere og eventuelt også korrigere statistikken.

Antall delvis ledige

En gjennomgang av data fra meldekortene de arbeidsledige sender inn til NAV, viser at om lag 10 prosent av de delvis ledige har arbeidet mer enn 35 timer i gjennomsnitt de siste to ukene. Andelen i februar 2021 er om lag den samme som i februar 2020. Dette vil både være personer som har skiftende arbeidstid og personer som er tilbake i arbeid, men som fremdeles sender inn meldekort. Antallet delvis ledige kan dermed være noe for høyt i statistikken til NAV.

Ingen statistikkproduksjon i uke 16, 52 og 53 i 2020 samt uke 1 i 2021

Det ble ikke publisert statistikk om arbeidssøkere i uke 16 2020 på grunn av påsken, eller i ukene 52 og 53 i 2020 samt uke 1 i 2021 på grunn av jul og nyttår. Rundt helligdager er rutinen for innsending og beregning av meldekort annerledes enn i vanlige uker. Dette gjøres for å kunne utbetale stønader før helligdagene. Konsekvensen for statistikken er at opplysninger om hvorvidt personer er arbeidssøkere vil være utdatert og kanskje feilaktig for tidspunktet statistikken hentes ut. Dette løser seg i påfølgende ukene når vanlige rutiner for meldekort gjenopptas.

For nærmere forklaring øvrige endringer, se [Om statistikken - Arbeidssøkere - nav.no](https://www.nav.no/om-statistikken-arbeidssokere)